

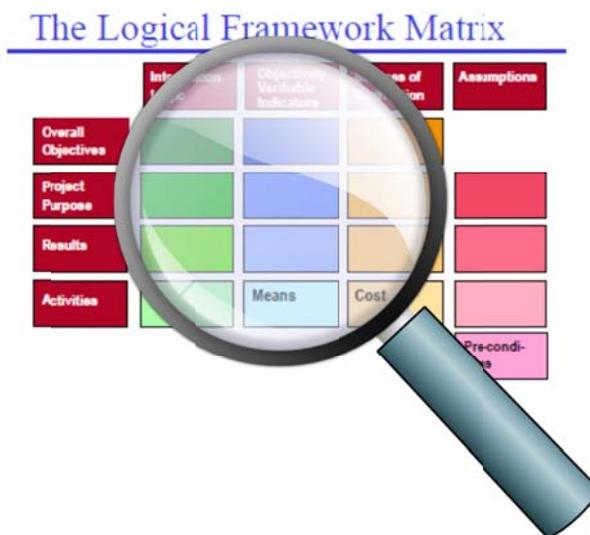

JEDINICA ZA DONATORSKU KOORDINACIJU, FINANSIJE, NADZOR I EVALUACIJU

IZVJEŠTAJ O EVALUACIJI

projekta

Obuka zaposlenih koji obavljaju poslove državne uprave za primjenu
informativnih tehnologija i rada na računaru

Januar 2019.

SADRŽAJ

1. SAŽETAK.....	4
2. PROJEKT SINOPSIS.....	5
3. OKVIR I METODOLOGIJA.....	6
4. REZULTATI EVAULACIJE.....	6
Kriterij 1. RELEVANTNOST.....	7
Kriterij 2. EFIKASNOST.....	8
Kriterij 3. EFEKTIVNOST.....	10
Kriterij 4. UTICAJ.....	20
Kriterij 5. ODRŽIVOST.....	20
5. ZAKLJUČCI.....	21
6. PREPORUKE.....	22
7. NAUČENE LEKCIJE.....	23

PODACI O PROJEKTU

Broj Ugovora:	04-07-2-37-1/16
Naziv projekta:	Obuka zaposlenih koji obavljaju poslove državne uprave za primjenu informacionih tehnologija i rad na računaru
Implementator:	Grupa ponuđača: Net-pro d.o.o. Brčko i Eksad.o.o Sarajevo
Datum početka:	22.02.2016.
Trajanje ugovora:	12 mjeseci
Datum završetka:	21.02.2017.
Vrijeme produženja:	n/a
Izmijenjeni datum završetka:	n/a
Status projekta:	Završen

FINANSIJSKI PODACI

Tabela 1 - Pregled budžeta:

UGOVORENI BUDŽET u KM	616.271,00 KM
UTROŠENA SREDSTVA u KM	615.975,62KM
UTROŠENA SREDSTVA u %	99,95

	ukupno planirano	utrošeno	%
1. Nabavka usluga			
ECDL Start/Base obuka – 4 modula	602.441,00	602.441,00	100
2. Prateći troškovi	13.830,00	13.534,62	100
Izrada i ažuriranje web stranice	4.240,00	4.240,00	100
Roll-up baneri	3.230,00	3.230,00	100
Blokovi sa oznakom projekta	1.800,00	1.800,00	100
Olovke sa oznakom projekta	1.800,00	1.800,00	100
Konferencije – catering usluge	2.760,00	2464,62	98
UKUPNO KM:	616.271,00	615.975,62	99,95

1. SAŽETAK

Sve aktivnosti projekta „Obuka zaposlenih koji obavljaju poslove državne uprave za primjenu informacionih tehnologija i rad na računaru“ realizovane su u skladu sa planom rada. Do izmjene je došlo u odnosu na prvobitni plan rada u dijelu koji se odnosi na uvođenje trećeg ciklusa obuke u toku trajanja projekta, koji je usaglašena sa Implementacionim timom i Nadzornim timom projekta.

To znači da su u toku projekta uspješno realizovana tri ciklusa obuke: prvi ciklus od 18./25.4. do 15.07.2016. godine, drugi ciklus od 12./19.9. do 16.12.2016. godine, te treći ciklus od 16./21.12.2016.-14.02.2017. godine. Kako je i predviđeno obuku je pohađalo ukupno 1780 državnih službenika.

Raspored kandidata po upravnim nivoima je sljedeći:

- ukupno 388 državnih službenika/zaposlenih u različitim institucijama sa nivoa BiH (od kojih je 8 neiskorištenih licenci za obuku dodatno prebačeno sa nivoa RS, usljed iscrpljenosti listi rezervnih kandidata),
- ukupno 600 državnih službenika/zaposlenih u različitim organima uprave sa nivoa Federacije BiH (u skladu sa planiranim brojem),
- ukupno 592 državna službenika/zaposlena u različitim organima uprave Republike Srpske (manje za 8 u odnosu na planirani broj, a neiskorištene licence su prebačene na nivo BiH) i
- ukupno 200 državnih službenika/zaposlenih u različitim organima uprave Brčko distrikta BiH (u skladu sa planiranim brojem).

Nakon što su iscrpljene sve rezervne liste kandidata za upravni nivo RS, izvršeno je prebacivanje neiskorištenih licenci na upravni nivo BiH, u okviru ciklusa 3 obuke, što je usaglašeno sa članovima Implementacionog tima i Nadzornog tima, te Ugovornim organom.

Broj licenci za obuku po ciklusima je sljedeći: 892 licence/indeksa u ciklusu 1, 854 licence/indeksa u ciklusu 2, te 34 licence/indeksa u ciklusu 3.

Do kraja projekta ECDL, Base diplomu je steklo ukupno 1671 državnih službenika.

Nastava se odvijala na planiranim lokacijama obuke: Sarajevo (ciklusi 1, 2 i 3), Mostar (ciklusi 1 i 2), Tuzla (ciklusi 1, 2 i 3), Zenica (ciklusi 1 i 2), Bihać (ciklusi 1 i 2), Banjaluka (ciklusi 1, 2 i 3), Bijeljina (ciklusi 1 i 2), Doboj (ciklusi 1 i 2), Istočno Sarajevo (ciklusi 1 i 2), Modriča (ciklusi 1 i 2), Prijedor (ciklusi 1 i 2), Trebinje (ciklusi 1 i 2), Brčko (ciklusi 1 i 2) i Foča (ciklus 1), u 17 akreditovanih stalnih i privremenih ECDL centara uspostavljenih za realizaciju obuke.

Program obuke je obuhvatio nastavu za 4 modula u skladu sa ECDL standardom, koja se odvijala 2 puta sedmično po 3-4 časa. Ukupan broj časova za sve module je bio 84 časa po grupi (60 časova nastave sa instruktorom, 20 časova samostalnih online vježbi, te 4 časa za 4 ispita na kraju svakog modula). Za sve polaznike obuke obezbijeđeni su nastavni materijali i pristup online platformi za učenje, koja je sastavni dio web stranice projekta i na kojoj se nalaze priručnici, vježbe, kvizovi, predispitne vježbe i sl. a svim polaznicima koji su se prijavili za printane priručnike obezbijeđeni su printani priručnici. U toku nastave vođena je evidencija o prisustvu kandidata kao i ostvarenim rezultatima testiranja, a na kraju obuke je realizovana evaluacije kvaliteta obuke po lokacijama i upravnim nivoima.

Aktivnosti projekta, koje se odnose na promociju, podrazumijevale su održavanje prve konferencije na kraju prvog ciklusa obuke (22.07.2016.) i finalne konferencije na kraju drugog ciklusa obuke (21.12.2016.), kao i dostavljanje četiri informacije za javnost medijima u cilju promocije rezultata projekta po ključnim regijama lokaliteta za obuku (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Brčko, Banjaluka, Bijeljina, Doboj), na početku 1. Ciklusa, na kraju 1. Ciklusa, na kraju 2. Ciklusa i na kraju 3. Ciklusa.

Priprema drugih promotivnih aktivnosti u skladu sa planom.

Od ostalih promotivnih aktivnosti pripremljena je web stranica projekta sa LMS sistemom za upravljanje obukama na kojem su postavljeni elektronski materijali za obuku. Pored toga, od promotivnih materijala, printana su 34 roll-up banera za potrebe označavanja lokacija za obuku, te po 1800 blokova i olovaka sa oznakama projekta za polaznike obuke.

2. PROJEKT SINOPSIS

VEZA SA AP1/RAP1:

CILJ: Razvoj djelotvorne i moderne državne službe/uprave u BiH u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom koja će biti sposobna da odgovori na zahtjeve integracijskih procesa u EU i osigura kvalitetan servis svojim građanima, klijentima iz privrednog sektora i drugim korisnicima njenih usluga.

SVRHA: Izgradnja kapaciteta državnih službenika u organima državne uprave/službe na nivou institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, kao i zaposlenika u jedinicama lokalne samouprave koji obavljaju poslove iz nadležnosti organa uprave (matične evidencije, oblast socijalne zaštite, oblast boračko invalidske zaštite), za praktičnu primjenu znanja iz oblasti informacionih tehnologija u svakodnevnom radu i povećanje općeg stepena informatičke pismenosti u državnoj službi/upravi.

REZULTATI:

- **R1.** Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po upravnim nivoima u BiH.
- **R2.** Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave u BiH.
- **R3.** Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata.

LOKACIJA: Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine, Republika Srpska, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine.

KORISNICI: Direktni korisnici su institucije i organi uprave i lokalne samouprave čiji zaposleni budu uključeni u program obuke za ukupno 1780 zaposlenih i to :

- ukupno 388 državnih službenika/zaposlenih u različitim institucijama sa nivoa BiH;
- ukupno 600 državnih službenika/zaposlenih u različitim organima uprave sa nivoa FBiH;
- ukupno 592 državnih službenika/zaposlenih u različitim organima uprave RS; te
- ukupno 200 državnih službenika/ zaposlenih u različitim organima uprave BD BiH.

IZVOR SREDSTAVA: Projekt je u cjelosti finansiran iz sredstava Fonda za reformu javne uprave.

3. OKVIR EVALUACIJE

Evaluacija je rađena u periodu novembar-decembar 2018. godine. Metodološki je zasnovana na Smjernicama za monitoring i evaluaciju projekata koji se finansiraju iz Fonda za RJU a koje je usvojio Upravni odbor Fonda u martu 2010. godine. Obuhvata životni vijek projekta od datuma potpisivanja ugovora 22.02.2016. godine do datuma završetka projektnih aktivnosti 21.02.2017. godine. Prilikom izrade evaluacije korištena je sva raspoloživa dokumentacija (ugovori, projektni zadaci, početni izvještaj, periodični izvještaj, Završni izvještaj Implementatora), kao i drugi izvori informacija relevantni za ovu problematiku.

Evaluacija ovog projekta usklađena je sa 5 DAC kriterija koje je razvio OECD i koji su zadnjih 20-tak godina u širokoj upotrebi kod razvojnih evaluacija. Primijenjeni na reformske projekte koji su predmet evaluacije od strane Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave, pomenuti kriteriji glase:

4. REZULTATI EVALUACIJE

1. Relevantnost: Ciljevi intervencije su u skladu sa zahtjevima korisnika, potrebama zemlje, opštim prioritetima i politkama.

U skladu s ovim kriterijem, evaluacija će dati odgovore na sljedeća ključna pitanja: Da li je projekt usklađen sa strateškim reformskim ciljevima? Da li je projekt usklađen sa potrebama korisnika? Da li su projektom obuhvaćeni svi relevantni korisnici (sistemi)?

2. Efikasnost: Odnos kvalitativnih i kvantitativnih ishoda naspram projektnih inputa je takav da su željeni ishodi postignuti uz najmanju količinu uloženi resursa.

U skladu s ovim kriterijem, evaluacija će dati odgovore na sljedeća ključna pitanja: Da li su realizovane sve projektne aktivnosti? Koliko resursa je utrošeno? Da li je utrošak resursa u skladu s planiranim? Da li je bilo moguće uz manji utrošak resursa ostvariti iste ili slične ishode?

3. Efektivnost: Realizacija projektnih aktivnosti uz adekvatnu angažovanost svih aktera je rezultirala ostvarenjem planiranih rezultata.

U skladu s ovim kriterijem, evaluacija će dati odgovore na sljedeća ključna pitanja: Da li su ostvareni planirani rezultati? Da li su projektne isporuke u skladu sa planiranim po metodologiji, obimu i kvalitetu?

4. Uticaj: Pozitivni i negativni, primarni i sekundarni dugoročni efekti nastali kroz intervenciju direktno ili indirektno, namjerno ili nenamjerno su u skladu s očekivanim.

U skladu s ovim kriterijem, evaluacija će dati odgovore na sljedeća ključna pitanja: Koje efekte je projekt trebao da proizvede? Koje efekte je projekt proizveo? Šta šira društvena zajednica ima od projektnih isporuka, odnosno od njihove primjene u praksi?

5. Održivost: Zadovoljavajuća očekivana vjerovatnoća dugoročne koristi nakon završetka projektne intervencije i otpornost na rizik kroz vrijeme.

U skladu s ovim kriterijem, evaluacija će dati odgovore na sljedeća ključna pitanja: Da li su uspostavljeni neophodni mehanizmi za održivost projektnih rezultata? Na koji način će rezultati projekta, na duži vremenski rok, biti korišteni i unapređivani kroz praksu? Da li su za održivost projektnih rezultata potrebni dodatni finansijski, institucionalni ili politički resursi, i koja je vjerovatnoća njihove raspoloživosti na dugi rok?

1. Relevantnost

Da li je projekat usklađen sa strateškim reformskim ciljevima?

U okviru Strategije RJU i pratećeg Revidiranog akcionog plana 1, problematika u oblastima informacionih tehnologija (e-uprave) i upravljanja ljudskim potencijalima je obrađena u posebnim poglavljima. Strategija predviđa velike promjene u nekoliko pravaca i kontinuirani razvoj i modernizaciju politika u oblasti ljudskih potencijala i informacionih tehnologija.

EUPAN (European Public Administration Network) je 17. juna 2009. godine usvojio ECDL standard kao jedinstveno mjerilo digitalne pismenosti administrativnog osoblja. EUPAN mrežu čine države članice EU, kao i zemlje posmatrači preko odgovornih predstavnika za državnu administraciju. Većina zemalja u okruženju – Italija, Grčka, Mađarska, Rumunija, Srbija, Hrvatska kao i ostale članice EU, imaju ECDL kao obavezu za zaposlene u upravi.

Strategijom reforme javne uprave u Bosni i Hercegovini (2006-2014) prepoznata je potreba, a kroz njenu operacionalizaciju putem Akcionog plana 1, date su konkretnije mjere za organizovanje obuka u oblasti primjene informacionih tehnologija, te standardizovanje nivoa znanja u toj oblasti u javnoj upravi.

Da li je projekat usklađen sa potrebama korisnika?

Prioritetnost obuke u oblasti primjene IT i upotrebe računara je proizašla iz provedenih analiza i utvrđivanja potreba za obukom koji su provedeni kroz prikupljanje podataka od pojedinačnih institucija i organa uprave na različitim nivoima i koji su uvršteni u strateške planove obuke i razvoja:

- ADS BiH - Strategija obuke i razvoja državnih službenika 2013-2015.
- ADS FBiH - Strategija za obuku i usavršavanje državnih službenika u Federaciji BiH 2011-2015.
- ADU RS – Strategija obuke zaposlenih u republičkim organima uprave Republike Srpske za period 2011-2014.
- Pododjeljenje za ljudske resurse BD - Strategija stručnog usavršavanja i obrazovanja službenika i namještenika zaposlenih u Vladi Brčko distrikta BiH za period 2013–2015.

Da li su projektom obuhvaćeni svi relevantni korisnici (sistemi)?

Projektom su obuhvaćeni državni, entitetski i distrik nivo, što je u skladu sa Strategijom reforme javne uprave u BiH.

Sticanjem znanja i vještina iz oblasti IT i primjene personalnih računara usmjereno je na povećanje pojedinačnog ali i ukupnog potencijala državnih službenika i cjelovito oblikovanje njihovih kvalifikacija, čime se neposredno utiče na osavremenjavanje rada a u širem kontekstu na modernizaciju i promjenu svakodnevne prakse funkcionisanja administracije.

2. Efikasnost

Da li su realizovane sve projektne aktivnosti?

Sve projektne aktivnosti su u skladu sa projektom zadatkom.

- **Rezultat 1.** Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po upravnim nivoima u BiH
 - Pripremljeni su detaljni planovi nastave po lokacijama i nastavnim ciklusima za sva 3 ciklusa obuke.
 - Metodologija i nastavni materijali za obuku su pripremljeni pred početak ciklusa 1 a korišteni su u toku svih ciklusa. Metodologija rada i svi materijali su u skladu sa ECDL standardom.

- **Rezultat 2.** Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave u BiH
 - 1780 kandidata prošlo je ECDL obuku (388 BiH; 600 FBiH; 592 RS; 200 BD).
 - Završena su testiranja i provjere znanja po modulima, u toku svakog ciklusa obuke. Pored redovnih, organizovani su i vanredni termini za ispite. Do kraja projekta, ukupno 1660 kandidata je steklo uslov za ECDL diplomu, kroz uspješno polaganje sva 4 završna ispita, dok je 15 kandidata koji nisu položili sve ispita a iskoristili su sva 4 polaganja (a nisu izrazili namjeru da plate ponovni izlazak na ispit) te su stekli uslov za ECDL Profile certifikat na kojem su navedeni samo moduli koje je polaznik uspješno položio, dok 105 kandidata nije izlašlo na sve ispite, te im je omogućeno da iskoriste plaćene preostale ispite u okviru aktivirane licence u narednih 6 mjeseci projekta. U narednih šest mjeseci svoje pravo na polaganje iskoristilo je još 11 kandidata.

- **Rezultat 3.** Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata
 - Završeno je online anketiranje učesnika na kraju svakog ciklusa obuke i anketiranje predstavnika korisnika odnosno članova Implementacionog tima projekta i pripremljeni izvještaji o evaluaciji.
 - Razvijena web stranica projekta: <http://www.ecdl-parco.ba/>
 - Obezbijedena 34 promotivna banera, po 1800 blokova i olovaka za polaznike obuke.
 - Distribuirane četiri informacije za javnost (dvije u toku prvog ciklusa obuke, jedna u toku cilusa 2 po Završnoj konferenciji, a jedna informacija na kraju projekta).
 - Održane dvije konferencije (po završetku prvog ciklusa obuke, u Banja Luci, 22.07.2016. godine i po završetku drugog ciklusa obuke (Sarajevo, 21.12.2016. godine).

Koliko resursa je utrošeno? Da li je utrošak resursa u skladu s planiranim?

Korištenje osoblja

Broj osoblja, predavači/instruktori i angažovano osoblje, predviđen u Početnom izvještaju, nije se mijenjao u toku trajanja projekta.

Struktura angažovanog osoblja za operativnu realizaciju projektnih aktivnosti prikazana je u tabeli.

Pozicija	Broj osoba	Rezident BiH
ECDL predavači	29	Da

ECDL instruktori	11*	Da
Projekt menadžer i koordinatori po upravnim nivoima	4	Da
IT administrator	1	Da
Marketing menadžer	1	Da
UKUPNO:	35	

Korištenje ostalih resursa

Ostali resursi - kategorija pratećih troškova

R. br.	Naziv aktivnosti/opreme	Količina	Iznos (KM)	Ukupno (KM)
1.	Baneri promotivni sa štamptom (po 2 na svakoj lokaciji)	34	95,00	3.230,00
2.	Web stranica projekta, sa uspostavljenim LMS sistemom za učenje i dostupnim elektronskim materijalima za obuku	1	4.240,00	4.240,00
3.	Blokovi za pisanje sa oznakom projekta	1800	1,00	1.800,00
4.	Olovke za pisanje sa oznakom projekta	1800	1,00	1.800,00
5.	Organizovanje konferencije projekta – kraj prvog ciklusa	1	886,84	886,84
6.	Organizovanje Završne konferencije projekta	1	1.577,78	1.577,78
UKUPNO U KM BEZ PDV-a				13.534,62
PDV 17%				2.300,88
UKUPNO U KM SA PDV-om				15.835,50

Stalna sredstva?

U okviru projekta nije predviđena nabavka stalnih sredstava.

Da li je bilo moguće uz manji utrošak resursa ostvariti iste ili slične ishode?

Planirana i propisana cijena ECDL obuka, kao i sam standard obuke nije dozvoljavao manji utrošak sredstava.

2.1. Ocjena rada implementatora

U toku implementacije projekta, redovno su vršene koordinacijske aktivnosti.

Internu koordinaciju projektnih aktivnosti Implementatora realizovao je projekt menadžer u saradnji sa projektnim timom, kroz redovne sastanke, te redovnu sedmičnu komunikaciju o realizaciji obuke.

Eksterna koordinacija je realizovana sa članovima Implementacijskog tima projekta i rukovodiocem projekta iz Kancelarije koordinatora za reformu javne uprave.

Koordinacija sa članovima Implementacionog tima je vršena kroz redovne periodične sastanke, te komunikaciju putem e-maila i telefona, u skladu sa potrebama projekta. Zapisnici sa održanih sastanaka sa Implementacionim timom su dostavljeni u okviru dva periodična izvještaja.

Rukovodilac projekta je iskazao maksimalnu angažovanost i prilagodljivost novonastalim situacijama na terenu, kako bi se projekat proveo u punom kapacitetu i u roku. Projekat je

imao svoj životni vijek i kao živa materija bio podložan dopunama, izmjenama i korekciji a sve u cilju bolje prilagodljivosti krajnjem korisniku.

2.2 Projektni partneri i korisnici

Rukovodilac projekta u saradnji sa projekt menadžerom, kroz redovne sastanke je koordinisao sa članovima Implementacionog i Nadzornog tima.

U toku trajanja projekta vršena je kontinuirana komunikacija između rukovodioca projekta, projekt menadžera i članova Implementacionog tima. Time je postignuto usmjeravanje projektnih aktivnosti ka ostvarenju očekivanih projektnih rezultata i ciljeva.

Angažovanje rukovodioca projekta najbolje je prikazano kroz organiziranje dodatnih, po projektnom zadatku neplaniranih aktivnosti, a to je:

- utvrđivanje i obavješavanje zamjenskih kandidata, za sve slučajeve odustajanja kandidata sa konačne liste koja je utvrđena za drugi ciklus obuke;
- provjeru razloga izostanka s nastave i daljeg statusa kandidata koji su izostajali s nastave;
- raspoređivanje i pripremu spiskova za ciklus 3 za preostalu razliku neiskorištenih licenci iz ciklusa 2;
- distribuciju diploma i vaučera polaznicima obuka.

3. Efektivnost

Da li su ostvareni rezultati? Da li su projektne isporuke u skladu sa planiranim po metodologiji, obimu i kvalitetu?

Planirane aktivnosti po rezultatima za period izvještavanja	Objektivno mjerljivi pokazatelji/uvjeti	Postignuti/provedene (da/ne/u toku)	Komentar
Rezultat 1 R1. Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po upravnim nivoima u BiH.	Pripremljeni detaljni planovi nastave po lokacijama i grupama	<i>Za svaki upravni nivo, prije početka svakog ciklusa obuke, formirane su grupe kandidata za sva tri održana ciklusa obuke i usaglašen raspored obuke po lokacijama sa članovima Implementacionog tima.</i> <i>Metodologija realizacije nastave za program obuke po ECDL Base programu i nastavni materijali koji su utvrđeni na početku ciklusa 1 korišteni su i u toku obuke za ciklus 2 i ciklus 3.</i>	
A 1.1. Priprema i usaglašavanje opšteg terminskog plana realizacije obuke po nivoima uprave koji podrazumijeva	• Dogovoren i pripremljen opšti terminski plan realizacije obuke i rasporeda po	Da	Na početku projekta, prilikom izrade Početnog izvještaja, pripremljen je opšti terminski plan obuke, koji je obuhvatio dva ciklusa obuke, dok je u toku realizacije drugog ciklusa obuke

<p>utvrđivanje broja ciklusa obuke, vremena trajanja obuke, ukupnog broja grupa polaznika, raspored izvođenja obuke po lokacijama</p>	<p>nivoima uprave</p>		<p>pokrenuta inicijativa za pokretanje i trećeg ciklusa obuke, kako bi se iskoristile preostale neiskorištene licence za obuku koje su nastale zbog odustajanja kandidata. Na osnovu dobivenih potrebnih saglasnosti za pokretanje trećeg ciklusa, pripremljen je i odobren izmijenjeni plan rada.</p> <p>Raspored obuka po nivoima uprave i lokalitetima za obuku je utvrđivan sa članovima Implementacionog tima, prije početka svakog ciklusa obuke.</p>
<p>A 1.2. Utvrđivanje plana resursa, rasporeda instruktora i predavača po nivoima uprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utvrđen plan resursa, raspored predavača i instruktora 	<p>Da</p>	<p>Prema utvrđenom planu resursa, broj obezbjeđenih lokaliteta za obuku, a u odnosu na broj polaznika po ciklusima je kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvi ciklus na 17 lokaliteta, • drugi ciklus na 16 lokaliteta, • treći ciklus na 3 lokaliteta. <p>Lokaliteti akreditovanih ECDL centara za obuku i testiranje po ciklusima i broj polaznika su prikazani u prethodnog tabeli. Plan resursa i raspored predavača prikazan je u Aneksu 2.</p>
<p>A 1.3. Utvrđivanje načina komunikacije izvođača obuke sa korisnicima i raspodjela odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utvrđen način komunikacije izvođača obuke sa korisnicima i raspodjeljene odgovornosti za upravljanje projektnim aktivnostima, izvještavanje i evaluacije obuke 	<p>Da</p>	<p>Za efikasniju komunikaciju i koordinaciju projektnih aktivnosti, u toku trajanja projekta je vršena kontinuirana komunikacija između projekt menadžera projekta i članova Implementacionog tima i PARCO tima. Time je postignuto usmjeravanje projektnih aktivnosti ka ostvarenju očekivanih projektnih rezultata i ciljeva. Projektni menadžer je dalje upravljao radom projektnog tima i predavača, te korištenjem raspoloživih resursa za realizaciju projekta. Projektni</p>

			<p>tim je pripremao izvještaje, u skladu sa planom redovnog izvještavanja i zahtjevima za privremu privremenih izvještaja u cilju informisanja Implementacionog tima o napretku u implementaciji u toku ciklusa obuke.</p> <p>Uz saglasnost članova Implementacionog tima, komunikacija sa polaznicima obuke po upravnim nivoima je vršena na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - direktna komunikacija Implementatora sa polaznicima, za upravni nivo BiH, te - posredna komunikacija preko članova Implementacionog tima za upravne nivoe FBiH, RS i BDBiH. <p>Vođena je evidencija prisustva kandidata na obuci, a promjene stanja na terenu su komunicirane prema članovima Implementacionog tima. Vršena je redovna koordinacija za uvođenje zamjenskih kandidatima u evidentiranim slučajevima odustajanja polaznika u toku ciklusa obuke, kako bi se popunila upražnjena mjesta.</p> <p>Za evaluaciju obuke je usaglašeno da se vrši na kraju svakog ciklusa obuke, putem online ankete koju je realizovao Implementator.</p>
<p>A 1.4. Definisane i izrada lista polaznika obuke po nivoima, ciklusima i grupama</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ažurirane i pripremljene liste polaznika obuke po nivoima, ciklusima i 	<p>Da</p>	<p>Liste polaznika za prvi i drugi ciklus obuke po upravnim nivoima su definisane u okviru Početnog izvještaja, pri čemu je usaglašeno da će se potrebne izmjene na spiskovima za drugi</p>

	grupama		<p>ciklus obuke definisati u okviru Periodičnog izvještaja.</p> <p>Na osnovu dostavljenih lista kandidata po lokalitetima za obuku, formirane su grupe kandidata, pred početak svakog ciklusa, koje su usaglašavane sa članovima Implementacionog tima.</p> <p>Međutim, nakon početka obuke, dešavala su se odustajanja kandidata zbog nemogućnosti pohađanja obuke.</p> <p>U saradnji sa članovima Implementacionog tima su kontinuirano uključivani zamjenski kandidati, tamo gdje su postojale rezervne liste. Također, tamo gdje su rezervne liste bile iscrpljene, Implementator je na zahtjev članova Implementacionog tima odobravao i prebacivanja upražnjenih mjesta za obuku između pojedinih lokacija, a u cilju zadržavanja broja polaznika po upravnim nivoima u skladu sa planom. Ipak, u toku ciklusa 3 došlo je i do prebacivanja kandidata između upravnih nivoa usljed iskorištenosti svih rezervnih listi za nivo RS.</p>
A 1.5. Provođenje predtestiranja i formiranje grupa polaznika obuke u skladu sa rezultatima predtestiranja i terminskim planom nastavnih ciklusa	<ul style="list-style-type: none"> • Sačinjen izvještaj o rezultatima predtestiranja 	Da	<p>Kandidati za obuku su na početku obuke bili testirani u cilju ocjene početnog nivoa vještina rada na računaru. Za upravni nivo BiH su predtestiranja bila vršena prije početka obuke, a na osnovu rezultata predtestiranja su formirane grupe. Za ostale upravne nivoe, uz saglasnost članova Implementacionog tima, predtestiranje je vršeno na prvim časovima obuke.</p>

			Izveštaji predtestiranja su pripremani po ciklusima obuke i sadržani su u periodičnim izvještajima projekta, dok su rezultati predtestiranja za treći ciklus obuke, poseban Excel prilog ovog finalnog izvještaja.
A 1.6. Izrada i priprema materijala/priručnika za polaznike obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Pripremljeni i odobreni materijali/priručnici za polaznike obuke 	Da	<p>Svi materijali predviđeni za obuku su obezbjeđeni i postavljeni u elektronskoj formi na online sistem za učenje (LMS) koji je uspostavljen prije početka obuke i postavljen na web stranicu projekta, a korišteni su u toku sva tri ciklusa. Online materijali na LMS-u obuhvataju: priručnike, videopredavanja, kvizove, vježbe, predispite i demo ispite.</p> <p>Pored toga, kandidatima je bilo omogućeno da se prijave na početku obuke i zatraže printanu verziju priručnika. Svi polaznici koji su se kod predavača prijavili za printanu verziju priručnika su dobili printani dokument.</p> <p>U svim učionicama je postavljeno obavještenje kandidatima da mogu zahtijevati i printanu verziju, koje je bilo istaknuto u prvoj fazi obuke, do modula Excel, do kada je bilo moguće ubacivati zamjenske kandidate.</p> <p>Obavještanje o mogućnostima dobivanja printane verzije priručnika je vršeno usmeno od strane predavača na početku obuke, zatim putem obavještenja postavljenih u učionicama, te putem web stranice projekta.</p>
A 1.7. Usaglašavanje i izrada komunikacionog	Pripremljen i usaglašen	Da	Ova projektna aktivnost je završena u okviru pripreme

plana na projektu (pres-konferencije, izrada pingvina, WEB stranice, blokovi i olovke)	komunikacioni plan na projektu		Početnog izvještaja, kroz izradu komunikacijskog plana koji je usaglašen sa Implementacionim timom.
Rezultat 2 R2. Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave u BiH	1780 kandidata prošlo ECDL obuku: 380 BiH; 600 FBiH; 600 RS; 200 BD	U toku realizacije projekta za ukupno 1780 kandidata je aktivirana licenca/indeksa za obuku, a prema sljećoj raspodjeli po upravnim nivoima: <ul style="list-style-type: none"> • 388 BiH, 600 FBiH, 592 RS i 200 BDBiH. (8 licenci sa RS nivoa prebaćeno na nivo BiH, zbog iskorištenosti svih rezervnih listi za nivo RS).	
A 2.1 Organizovanje i provođenje obuke prema terminskom planu i redovno izvještavanje o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Provedena obuka prema terminskom planu i pripremljeni redovni izvještaji o toku obuke shodno utvrđenim ciklusima obuke po nivoima uprave 	Da	<p>Obuka je organizovana i realizovana prema Planu rada i terminskom planu za tri ciklusa obuke:</p> <p>Prema terminskom planu, obuke su realizovane u sljedećim ciklusima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvi ciklus od 18./25.4. do 15.07.2016. godine, • drugi ciklus od 12./19.9. do 16.12.2016. godine, • treći ciklus od 16./21.12.2016.-14.02.2017. godine. <p>Implementator je organizovao i dodatne časove na lokacijama gdje je ubaćen veći broj zamjenskih kandidata u kasnoj fazi obuke, da bi se mogli lakše uklopiti u obuku (Doboj, Trebinje, Tuzla, Brčko). Za manji broj ubaćenih kandidata, predavači su ih upoznali sa propuštenim gradivom i materijalima na LMS-u za lekcije koje su propuštene, tako da su kandidati prolazili kroz gradivo samostalno, a predavači su im na raspolaganju za dodatne potrebne instrukcije i</p>

			pojašnjenja, u slučaju potrebe. U toku realizacije obuke, pripremani su redovni izvještaji.
A 2.2. Redovno periodično izvještavanje u smislu statističkih podataka o pohađanju nastave i evaluaciji od strane korisnika	<ul style="list-style-type: none"> Izvođač obuke dostavio redovne statističke podatke o pohađanju nastave i periodičnim evaluacijama po nivoima uprave 	Da	<p>Za sve grupe kandidata je vođena evidencija o prisustvu obuci. Pregled evidencije o pohađanju nastave i informacije o odustajanjima su dostavljene u periodičnim izvještajima za prvi i drugi ciklus obuke, dok su evidencije o pohađanju nastave u ciklusu 3 poseban Excel prilog ovog izvještaja.</p> <p>Evaluacija obuke od strane polaznika je organizovana na kraju svakog ciklusa obuke, dok je provedena i evaluacija projekta od strane korisnika odnosno institucija članova Implementacionog tima, putem ankete.</p> <p>Detaljni rezultati evaluacije po lokalitetima za prvi i drugi ciklus su dati u prethodnim izvještajima, dok su rezultati evaluacije obuke za ciklus 3 dati u posebnom Word prilogu ovog izvještaja.</p> <p>U okviru Aneksa 8 je dat pregled prosječnih rezultata evaluacije obuke po upravnim nivoima, na osnovu obrade rezultata evaluacije po ciklusima obuke.</p>
A 2.3. Provođenje periodičnih i završnih testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa)	<ul style="list-style-type: none"> Provedena periodična i završna testiranja polaznika obuke (na kraju prethodno dogovorenih ciklusa po nivoima uprave) u dovoljnom broju termina 	Da	<p>U toku realizacije obuke, na kraju svakog modula organizovana su završna testiranja, za svaki od ciklusa obuke, po grupama i lokalitetima, a prema rasporedu usaglašenom sa korisnicima projekta.</p> <p>Ukupno 1660 kandidata je steklo ECDL base diplomu. Detaljni rezultati testiranja za</p>

	<p>za sve niveoe uprave, prema dogovoru sa predstavnicima korisnika</p>	<p>prvi i drugi ciklus obuke su predstavljeni u prilogima prethodna dva periodična izvještaja, dok je u Excel prilogu ovog izvještaja dat pregled rezultata testiranja polaznika koji su polagali ispite u toku trećeg ciklusa obuke.</p> <p>Kandidati koji nisu položili sve ispite u ciklusu 2 u toku redovnih termina, kao i kandidati iz ciklusa 1 koji nisu iskoristili svoja polaganja i aktivirane licence, imali su mogućnost da polažu ispite u toku trajanja drugog ciklusa obuke.</p> <p>Spisak kandidata koji su iskoristili sva 4 polaganja u okviru licence a nisu položili sve ispite te nisu stekli uslov za ECDL base diplomu ali su stekli uslov za ECDL Profile certifikat, dat je u posebnom Excel prilogu Izvještaja.</p> <p>Spisak kandidata koji nisu do kraja projekta iskoristili sve ispite iz licence i kojima su dodijeljeni vaučeri za polaganje neiskorištenih ispita, u narednih 6 mjeseci, su dati u posebnom prilogu izvještaja.</p>
<p>Rezultat 3 R3. Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata</p>	<p>/ 1780 kandidata testirano za ECDL diplomu i uspješnim dodijeljene ECDL diplome / Anketirani kandidati / Održana početna i završna konferencija /Razvijena web stranica / Obezbjedeći</p>	<p>Nakon testiranja kandidata na kraju modula i po ciklusima, od 1780 kandidata njih 1660 je steklo ECDL Base diplomu. Pored toga, 12 kandidata je steklo ECDL Profile certifikat jer nisu ispunili uslov za ECDL Base diplomu, odnosno nisu položili sve ispite. Za preostalih 108 kandidata koji nisu izašli na sve završne ispite u toku trajanja projekta, a na koje imaju pravo u okviru aktiviranih licenci, dodijeljeni su vaučeri za preostale ispite koji važe 6 mjeseci (do 20.08.2017.).</p> <p>Evaluacija je vršena na kraju svakog ciklusa po lokalitetima i upravnim nivoima. Početna konferencija projekta je održana</p>

	<p>promotivni baneri, blokovi i olovke</p> <p>/ Distribuirane informacije za javnost (4x)</p>	<p>22.07.2016. dok je Završna konferencija održana 21.12.2016. godine.</p> <p>U početnoj fazi projekta, prije početka obuke, izrađena je web stranice projekta sa LMS-om, te 34 roll-up banera, i po 1800 blokova i olovki sa oznakom projekta.</p> <p>Distribirane su ukupno 4 informacije za javnost medijima (2 u toku ciklusa 1, 1 u toku ciklusa 2 i 1 na kraju projekta).</p>	
<p>3.1. Izrada i redovno ažuriranje Web stranice projekta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kreirana i redovno ažurirana Web stranica projekta 	<p>Da</p>	<p>Izrađena web stranica projekta sa LMS-om u početnoj fazi je bila aktivna i redovno ažurirana tokom cijelog perioda implementacije projekta. Web stranica je dostupna na linku www.ecdl-parco.ba.</p> <p>Na web stranici su kontinuirano publikovane informacije vezane za cikluse obuke i raspored predavanja, kao i fotogalerija. Polaznici putem ove stranice pristupaju LMS-u sa online materijalima i vježbama.</p>
<p>3.2. Održavanje 2 pres-konferencije:</p> <p>- na kraju prvog ciklusa obuke i na kraju projekta (završna konferencija)</p> <p>i drugih promotivnih aktivnosti u skladu sa planom komunikacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Održane dvije konferencije i provedene druge promotivne aktivnosti u skladu sa komunikacionim planom 	<p>Da</p>	<p>Nakon održane prve konferencije na kraju prvog ciklusa obuke 22.07.2016. godine u Banja Luci, po završetku drugog ciklusa obuke organizovana je i održana Završna konferencija projekta, 21.12.2016. godine.</p> <p>Izrađena su 34 roll-up promotivna banera, koja su bila postavljena u učionicama na svim lokalitetima obuke.</p> <p>Pripremljeno je po 1800 blokova i olovki sa oznakom projekta koje su podijeljene polaznicima obuke.</p> <p>U prvom ciklusu su izdate 2 informacije za javnost (početkom i na kraju ciklusa 1, na kraju ciklusa 2 i na kraju ciklusa 3, odnosno na kraju projekta).</p>

			<p>Informacije za javnost koje su izdate u toku prvog i drugog ciklusa obuke su date u periodičnim izvještajima, a u Aneksu 9 ovog izvještaja je data Informacija za javnost izdata na kraju projekta.</p>
<p>3.3. Provođenje evaluacije obuke od strane predstavnika (ključnih) korisnika i polaznika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Provedena evaluacija obuke – predstavnici korisnika i polaznici 	<p><i>Da</i></p>	<p>Kao što je navedeno u opisu aktivnosti A2.2. organizovana je online anketa na kraju svakog ciklusa obuke.</p> <p>Organizovana je i evaluacija projekta od strane korisnika, za ocjenu ukupne implementacije projekta.</p> <p>Prosječne ocjene iz evaluacije iz sva 3 ciklusa obuke su grupisane i obrađene po upravnim nivoima.</p> <p>Rezultati evaluacije su predstavljeni u Aneksu 8 ovog izvještaja.</p>
<p>3.4. Izrada i distribucija certifikata uspješnim polaznicima obuke</p>	<p>Izrađeni i distribuirani certifikati uspješnim polaznicima obuke u saradnji sa predstavnicima korisnika</p>	<p><i>Da</i></p>	<p>ECDL Base diplome za sve polaznike iz ciklusa 1 su dijeljene polaznicima putem centara u kojima su pohađali obuku. Za ciklus 2, diplome su podijeljene najuspješnijim polaznicima sa lokacija Sarajevo i Istočno Sarajevo na završnoj konferenciji u Sarajevu. Preostale diplome iz ciklusa 2, kao i diplome iz ciklusa 3 su dostavljene članovima Implementacionog tima, kako bi bile distribuirane dalje korisnicima obuke. Pregled polaznika koji su stekli diplome do 27.12.2016. godine dat je u prilogu drugog Periodičnog izvještaja, dok je pregled diploma stečenih u toku ciklusa 3, predstavljen u posebnom Excel prilogu ovog izvještaja.</p>

Primijenjeni rezultati obuke, koji podrazumjevaju podizanje nivoa digitalnih vještina državnih službenika doprinose podizanju efikasnosti u radu kroz korištenje informacionih tehnologija.

4.Uticaj

Koje efekte je projekt trebao da proizvede i koje efekte je projekt proizveo?

Rezultati koji su postignuti projektim aktivnostima, a koji su u skladu sa projektnim zadatkom su:

- R1. Izrađen plan projekta, metodologija obuke, nastavni materijali za obuku i utvrđen plan realizacije obuke po upravnim nivoima u BiH.

Pripremljeni su detaljni planovi nastave po lokacijama i nastavnim ciklusima za sva 3 ciklusa obuke.

Metodologija i nastavni materijali za obuku su pripremljeni pred početak ciklusa 1 a korišteni su u toku svih ciklusa. Metodologija rada i svi materijali su u skladu sa ECDL standardom.

- R2. Realizirana obuka i završna testiranja provjere znanja za polaznike obuke iz institucija i organa uprave u BiH.

1780 kandidata prošlo je ECDL obuku (388 BiH; 600 FBiH; 592 RS; 200 BD).

Završena su testiranja i provjere znanja po modulima, u toku svakog ciklusa obuke. Pored redovnih, organizovani su i vanredni termini za ispite.

Nakon testiranja kandidata na kraju modula i po ciklusima, od 1780 kandidata njih 1660 je steklo ECDL Base diplomu. Pored toga, 12 kandidata je steklo ECDL Profile certifikat jer nisu ispunili uslov za ECDL Base diplomu, odnosno nisu položili sve ispite. Za preostalih 108 kandidata koji nisu izašli na sve završne ispite u toku trajanja projekta, a na koje imaju pravo u okviru aktiviranih licenci, dodijeljeni su vaučeri za preostale ispite koji važe 6 mjeseci. Svoje pravo na polaganje završnog ispita iskoristilo je još 11 kandidata. Dok 97 polaznika obuke nisu iskoristili svoje vaučere i nisu izašli na ispite

- R3. Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata.

Kao što je navedeno, organizovana je online anketa na kraju svakog ciklusa obuke.

Organizovana je i evaluacija projekta od strane korisnika, za ocjenu ukupne implementacije projekta.

Prosječne ocjene iz evaluacije iz sva tri ciklusa obuke su grupisane i obrađene po upravnim nivoima.

Šta šira društvena zajednica ima od projektnih isporuka, odnosno od njihove primjene u praksi?

Investiranje u ECDL obuku i sertifikaciju pokazalo se opravdanim, povećan je nivo informatičke pismenosti. Testiranjem kandidata na početku ECDL obuke i nakon ECDL obuke, ustanovljeno je da nivo znanja povećan za 29.3% .

5.Održivost

Da li su uspostavljeni neophodni mehanizmi za održivost projektnih rezultata?

ECDL-obuka se zasnivala na dodatnom osnaživanju zaposlnih u matičnim uredima, oblasti socijalne zaštite, oblasti boračko-invalidske zaštite, tj. obuke su unapređivale znanje zaposlenika, koji ih svakodnevnom radu primjenjuju, a samim tim kroz njihovu dalju primjenu na poslovima koje već obavljaju, garantovana je i održivost projekta.

Zaposlenici koji su prošli ECDL obuku i usvojili nove IT vještine ostaju u okviru državne službe i primjenom stečenih znanja unapređuju rad institucija .

Na koji način će rezultati projekta, na duži vremenski rok, biti korišteni i unapređivani kroz praksu?

Stečena znanja, zaposlenici će koristiti za lakše savladavanje i prevazilaženje novonastalih zadataka. Njihova motivisanost da pohađaju viši nivo ECDL obuka, (koju su iskazali, u evaulacijama koje su popunjavali nakon obuka, a i u Anketi koja je provedena za potrebe ove evaulacije) omogućiće održivost ali i dalje napredovanje u sticanju vještina. Rezultati projekta se mogu nadograđivati samostalno ali i kroz organizovane edukacije na viši nivo ECDL-a.

Da li su za održivost projektnih rezultata potrebni dodatni finansijski, institucionalni ili politički resursi, i koja je vjerovatnoća njihove raspoloživosti na dugi rok?

Dodatnom finansijskom trošku u toku trajanja projekta bile su izložene opštine, čiji kandidati su na obuke morali ići u veće centre, što bi se u buduće moglo izbjeći organizovanjem online obuka kroz virtuelne učionice ali i organizovanjem obuka na što više lokaliteta.

Unaprijeđene digitalne vještine javnih službenika predstavljaju značajnu osnovu za buduće aktivnosti provođenja reformi u cilju uvođenja eUprave i elektronskih servisa za građane, jer značajan segment reforme predstavlja i jačanje IT kapaciteta ljudskih resursa za elektronske servise, a ne samo nabavka informatičke opreme.

5. ZAKLJUČCI

U 3 nastavna ciklusa obuku je pohađalo ukupno 1780 državnih službenika od kojih 388 sa nivoa institucija Bosne i Hercegovine, 600 sa nivoa Federacije BiH, 592 sa nivoa Republike Srpske, te 200 sa nivoa Brčko distrikta BiH.

Nakon testiranja kandidata na kraju modula i po ciklusima, od 1780 kandidata njih 1660 je steklo ECDL Base diplomu. Pored toga, 12 kandidata je steklo ECDL Profile certifikat jer nisu ispunili uslov za ECDL Base diplomu, odnosno nisu položili sve ispite. Za preostalih 108 kandidata koji nisu izašli na sve završne ispite u toku trajanja projekta, a na koje imaju pravo u okviru aktiviranih licenci, dodijeljeni su vaučeri za preostale ispite koji važe 6 mjeseci . Nakon isteka ovog roka ECDL Base diplomu je dobio 1671 kandidat.

Početna konferencija projekta je održana 22.07.2016. dok je Završna konferencija održana 21.12.2016. godine.

Distribirane su ukupno 4 informacije za javnost medijima (2 u toku ciklusa 1, 1 u toku ciklusa 2 i 1 na kraju projekta).

Obuka je realizovana na 17 lokacija širom Bosne i Hercegovine a implementatori su bili Nex-pro d.o.o Brčko i Eksa d.o.o Sarajevo.

Povećanje digitalnih vještina državnih službenika za primjenu informacionih tehnologija i rad na računaru će doprinijeti razvoju djelotvorne i moderne državne uprave u Bosni i Hercegovini. Poseban značaj projekat ima za podizanje nivoa spremnosti javnih službenika za buduće

procesu pružanja elektronskih servisa za građane, klijente iz privrednog sektora i druge korisnike javnih usluga kroz aktivnosti reforme za uvođenje eUprave u Bosni i Hercegovini.

6. PREPORUKE

Potrebno je uraditi istraživanje o gubitku produktivnosti zbog IT problema i neadekvatnih digitalnih vještina državnih službenika. ECDL standard se može koristiti za utvrđivanje postojećeg nivoa znanja kako kod zaposlenih tako i prilikom zapošljavanja.

Takođe treba raditi na podizanju svijesti rukovodilaca o važnosti ovog problema. Problem je što i državni službenici i rukovodioci vjeruju da je nivo IT vještina koje posjeduju dovoljno visoki za efikasno obavljanje poslova, uprkos činjenici da većina nije nikada pohađala bilo kakvu zvaničnu računarsku obuku.

Potcjenjivanje problema i precjenjivanje digitalnih vještina zaposlenika dovode do toga da gubitak u produktivnosti bude veoma izražen. Institucije u saradnji sa Agencijama za državnu službu treba da identifikuju koje aplikacije i sistemi izazivaju najviše gubitaka u vremenu, i implementiraju konkretna rešenja.

Analize, na evropskom nivou, pokazuju da prosječni službenik dnevno troši 10 minuta na otklanjanje problema u radu nastalih zbog nestručnog rukovanja, čime se gubi vrijeme ne samo onih koji nedovoljno poznaju rad na računarima već i najbližih kolega kao i osoblja profesionalno zaduženih za popravke.

Pored toga, zaposleni moraju da prođu obuku i testiranje kako bi se osiguralo da se digitalne veštine razvijaju, a izgubljeno vreme smanji.

ECDL standard se može koristiti kao efikasan kriterijum za definisanje potrebnih nivoa znanja i vještina za svako radno mjesto koje podrazumjeva korišćenje računara.

Usvajanjem ECDL-a kao etalona informatičke pismenosti na sva četiri nivoa vlasti u BiH obezbjeđuje se ušteda vremena i resursa prilikom zapošljavanja novih kadrova.

Agencije za državnu službu bi trebale preduzimati kaznene mjere u slučaju da kandidati odustaju od obuke koja im je plaćena i za koju su prethodno potvrdili učešće.

Prije početke obuke ugovorni organi bi trebali da pripreme sporazum o stručnom usavršavanju, kojim bi bili regulisani odnosi i obaveze zaposlenika i ugovornog organa. U sporazumu bi bila iskazana vrijednost edukacije kroz pojedinačnu cijenu modula plus plaćeni ispiti i mjere kojima kandidati podliježu ukoliko ne izvršavaju svoje obaveze vezane za redovno pohađanje obuke.

Neophodno je u narednom periodu obezbijediti saglasnost svih rukovodioca na svim nivoima vlasti da daju podršku i odobrenje za dalje usavršavanje zaposlenika i istovremeno tražiti saglasnost da se obuke organizuju u toku radnog vremena.

Da bi se obuhvatio što veći broj državnih službenika i namještenika omogućiti obuke na što više lokacija, uz mogućnost grupisanja manjih mjesta na najbližu lokaciju, ali i mogućnost online obuke, kroz virtuelne učionice.

Kao primjer dobre prakse se može uzeti održavanja online nastave za 2 modula ECDL obuke za polaznike iz Velike Kladaše. Nakon obuke svi polaznici online obuke su nakon testiranja stekli ECDL diplomu.

Programi jačanja IT vještina treba nastaviti i u narednom periodu, jer je evidentno da postoje državni službenici, pogotovu u manjim sredinama, koji nisu pohađali ECDL Base obuku.

Narednim projektom omogućiti obuku za što više modula, na što više lokaliteta kako bi omogućili svim zaposlenicima jednaku mogućnost daljeg usavršavanja i napredovanja a ECDL Base proširiti na ECDL Standard.

7. NAUČENE LEKCIJE

Investiranje u ECDL obuku i sertifikaciju pokazalo se izuzetno efikasnim. Zaposleni koji su prošli ECDL obuku rade efikasnije i brže, i prave manje grešaka. Potvrda tome su evaulacije koje su urađene nakon završenih obuka ali i analiza provedene Ankete.

Rezultati provedene Ankete, slučajnim odabirom zaposlenika koji su prošli ECDL obuku na sve četiri nivoa vlasti, na uzorku od 10% je sljedeći:

- 100% zaposlenika se izjasnilo da je ECDL obuka zadovoljila njihova očekivanja,
- 100% zaposlenika primjenjuje stečena znanja u svakodnevnom obavljanu poslova,
- 11% zaposlenika se izjasnilo da je zahvaljujući obuci napredovalo u karijeri,
- 98% zaposlenika se izjasnilo da im je stečeno znanja na obukama poboljšalo učinkovitost u radu,
- 100% zaposlenika da im se ukaže prilika bi pohađali napredniji nivo ECDL obuka.

Evaulacija obuka koja se vršila na kraju svakog ciklusa obuka po lokalitetima i upravnim nivoima pokazuje da je znanje informatičke pismenosti povećano za 29,3%.

Svi polaznici po upravnim nivoima i lokalitetima na početku i na kraju projekta su uradili samoprocjenu znanja, kao parametar uzeta je najveća ocjena 5.

Smoprocjena na početku projekta je iznosila 2,90.

Samoprocjena na kraju projekta je iznosila 4,40.

Zbog problema u implementaciji koji su se odnosili na odustajanja kandidata, važno je naglasiti da je za buduće aktivnosti obuke od ključnog značaja pravovremena priprema liste kandidata te da se kandidati obavežu da učestvuju u obuci, odnosno redovno prate predavanja.

Po mogućnosti obuke bi trebalo da se održavaju u toku radnog vremena, jer su odustajanja koja su se dešavala u Republici Srpskoj najvećim dijelom bila vezana za nemogućnost usklađivanja termina nakon radnog vremena.

Posebni problemi su bili vezani za kandidate koji imaju mjesto prebivališta izvan mjesta obuke i putuju na obuku.

Za sve obuke je potrebno formirati rezervne liste kandidata.

Lista Aneksa

1. *Logički okvir projekta*
2. *Lista sagovornika/obavljenih intervjua*

Datumi posjeta evaluatora: od 23.11. do 07.12.2018 godine

Intervjui obavljeni sa: pogledati listu sagovornika u aneksu

Datum izvještaja: 15.01.2019. godine

Aneksi

ANEKS 1. Logički okvir

	Interventna logika (eng. Intervention logic)	Objektivno provjerljivi indikatori (eng. Objectively verifiable indicators)	Izvori i sredstva provjere (eng. Sources of verification)	Pretpostavke (eng. Assumptions)
Opći ciljevi (eng. Overall objectives)	Razvoj djelotvorne i moderne državne službe / uprave u BiH u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom koja će biti sposobna da odgovori na zahtjeve integracijskih procesa u EU i osigura kvalitetan servis svojim građanima, klijentima iz privrednog sektora i drugim korisnicima njenih usluga	/Povećanje efikasnosti rada javne administracije /Smanjenje broja žalbi korisnika javnih usluga na rad državnih službenika	/Izveštaji o radu javne administracije	
Specifični cilj (eng. Project purpose)	Izgradnja kapaciteta državnih službenika u organima državne uprave/službe na nivou institucija BiH, FBiH, RS i BD BiH, kao i zaposlenika u JLS-ima koji obavljaju poslove iz nadležnosti organa uprave), za praktičnu primjenu znanja iz oblasti IT-a i povećanje općeg stepena informatičke pismenosti u državnoj službi/upravi.	Povećan broj državnih službenika sa verificiranim IT znanjima i vještinama prema međunarodnim standardima (ECDL) (povećanje od 1780 službenika)	/ECDL diplome javnih službenika iz evidencije o zaposlenim javnih službenicima na različitim nivoima institucija	/ Raspoloživost javnih službenika za pohađanje obuke, odnosno odobrenje ciljnih institucija za kandidate da pohađaju obuku / Spremnost institucija korisnika na koordinaciju u pripremi i realizaciji obuke
Očekivani rezultati (eng. Results)	R1. Izrađen plan projekta, metodologija, nastavni materijali i utvrđen plan realizacije R2. Realizirana obuka za 1780 kandidata i završna testiranja po nivouima (BiH, FBiH, RS, BD) za ECDL certifikaciju kandidata R3 Osigurana evaluacija programa obuke, promocija projekta i rezultata	/ Pripremljeni detaljni planovi nastave po lokacijama i nastavnim ciklusima / 1780 kandidata prošlo ECDL obuku: 380 BiH; 600 FBiH; 600 RS; 200 BD / 1780 kandidata testirano za ECDL diplomu i uspješnim dodijeljene ECDL d / Anketirani kandidati , / Održana početna i završna konferencija /Razvijena web stranica / Obezbjedeđeni promotivni baneri, blokovi i olovke za polaznike po	/ Inception početni izvještaj / Liste grupa kandidata po nastavnim ciklusima / Liste prisustva kandidata po grupama i nastavnim ciklusima / Indeksi polaznika sa podacima o testiranju za 4 modula i ECDL diplome / Izvještaj o evaluaciji i promociji	/ Usaglašene liste polaznika po grupama i nivoima institucija, sa odobrenjem kandidatima da pohađaju obuku / Motiviranost kandidata za redovno prisustvo na časovima i testiranju / Korištenje materijala od strane kandidata za pripremu za testiranje za sticanje sertifikata

ANEKS 1. Logički okvir

		<p>lokalitetima obuke / Distribuirane informacije za javnost (4x)</p>		
<p>Aktivnosti (eng. Activities)</p>	<p>A1. Priprema plana projekta obuke za 1780 javnih službenika i inception izvještaja A2. ECDL obuke i testiranja po lokacijama za kandidate po nivoima uprave A3. Evaluacija, promocija i finalno izvještavanje</p>	<p>Sredstva (eng. Means): ECDL predavači na svim lokacijama ECDL ovlašteni test lideri Opremljene učionice sa računarima za 15-20 mjesta na svakoj lokaciji Indeksi i materijali za 1780 kandidata Infrastruktura za online ECDL testiranje ECDL Diplome za max 1780 kandidata</p>	<p>/ Izvještaji o progresu</p> <p>Troškovi (eng. Costs):</p> <p>Troškovi: /Materijali: 338,45 po polazniku, Ukupno: 602.441 KM / Prateći troškovi promocije: 13.830 KM</p>	<p>/ Usaglašeni rasporedi nastave sa korisnicima za svaki nastavni ciklus / Prisustvo kandidata na nastavi i testiranju</p> <p>/ Obezbeđena finansijska sredstva za obezbjeđenje uslova za realizaciju obuke</p>

ANEKS 2. Lista sagovornika/obavljenih intervjuja

Rb	Ime i prezime	Pozicija, sektor	Institucija	Mjesto	Datum	Sastanak održan (da/ne)
1.	Ana Jerkić	Član IT-a	ADS BiH	Sarajevo	27.11.2018.	DA
2.	Dalibor Ćopić	Zamjenik člana IT-a	ADU RS	Banja Luka	29.11.2018.	DA
3.	Fazila Sivro	Član IT-a	ADS FBiH	Zenica	07.12.2018.	DA
4.	Biljana Mlađenović	Član IT-a	Vlada BD, Pododjeljenje za ljudske resurse BDBiH	Brčko	29.11.2018.	DA
5.	Enida Šeherac-Džaferović	Stručni savjetnik za reformu javne uprave (ref. oblast upravljanje ljudskim potencijalima)	Ured koordinatora za reformu javne uprave	Sarajevo	23.11.2018.	DA
6.	Slađana Simić	Projekt menadžer	Akademika d.o.o.	Tuzla	05.12.2018.	DA
7.	Zlatan Mulabegović	Direktor Net-pro d.o.o. nosioca konzorcija koji je implemetirao projekat	Net-pro d.o.o.	Tuzla	05.12.2018.	DA